

Nr 11.

Av herr **Dahl** m. fl., *angående skrivelse till Konungen i fråga om hovrättens över Skåne och Blekinge förläggning.*

Stadsfullmäktige i Malmö gjorde år 1908 underdånig framställning därom, att i sammanhang med den omorganisation av rikets hovrätter, varom förslag vore å bane, den sydsvenska hovrätt, som komme att övertaga den nuvarande hovrättens över Skåne och Blekinge jurisdiktion, måtte förläggas till Malmö.

Den 18 februari 1911 har nämnda korporation förnyat framställning om den skånska hovrättens förflyttning till Malmö.

Vissa åtgärder, som sedermera av Kungl. Maj:t i detta ärende vidtagits, tyda därpå, att ett tillmötesgående av kravet å hovrättens flyttning redan nu, utan samband med frågan om förändrad flyttning av mellandomstolarne, ej synes vara för Kungl. Maj:ts avsikt främmande.

Det lär ej behöva utsägas, att den avgörande synpunkten vid bestämmandet av platsen för en stats inrättning bör vara statens nytta.

Men då uppkommen fråga om läget för en statsinrättning innefattar rubbning av ett bestående förhållande och därmed skulle medföra ett synnerligt menligt inflytande å det samhälle, som nu njuter förmånen av samma inrättning, så torde man böra stegra anspråken på statsnyttans grad därhän, att densamma bör med en alldeles särskild styrka och påtaglighet kunna visas vara oförenlig med inrättningens fortvaro å den nuvarande förläggningsplatsen.

Att stadsfullmäktiges i Malmö nitälskan för den skånska hovrättens flyttning skulle besjålas av omtanke om lagskipningen, lär ej vara antagligt. Frågans aktualitet torde hava sin grund i det stöd, som flyttningsförslaget under den efterföljande handläggningen erhållit dels från ett antal av hovrättens ledamöter, dels inom administrationen.

Av de skäl, som till stöd för en flyttning förebragts, torde numera endast två anses äga värde: den nuvarande lokalens otillräcklighet samt svårighet för behörig rekrytering.

Även om det må vitsordas att ett något ökat utrymme för hovrätten synes önskvärt, så torde bemärkas, att — såsom jämväl dåvarande justitieombudsmannen i en i ärendet 1912 avlåten framställning påpekar — ett upplåtande av tre i samma byggnad för annat statsändamål nu disponerade rum skulle tillgodose det väsentliga behovet av utvidgning.

Och vidare må framhållas, att staden Kristianstad tillbjudit sig att med 70,000 kronor bekosta en tillbyggnad å kronan tillhörig granntomt, varigenom en synnerligt tillfredsställande lokal skulle erhållas.

Beträffande hovrättens rekrytering har man velat göra gällande, att domstolens förläggning till en mindre stad, som ej erbjuder tillfälle till annan samtidig tjänstgöring och sålunda till annan utkomstmöjlighet i händelse av motgång i hovrätten skulle verka hinderlig för rekryteringen.

Även om man vore benägen ett medgiva riktigheten av antagandet, att möjlighet till flersidig försöksverksamhet skulle befrämja tillflödet av tjänstgöringssökande, synes detta förhållande vara av tvivelaktigt värde, såsom utslagsgivande till fördel för Malmö i förevarande fråga. Det verk, som jämte hovrätten därstädes skulle bereda befodringsutrymme för juridiska ämnessvenner, vore väl rådhusrätten. Men detta verk erbjuder i regel så mycket bättre ekonomiska villkor, att en tävlan näppeligen skulle vara ägnad att tillföra hovrätten de bättre krafterna.

Och man lär för övrigt i verkligheten finna den tillförlitligaste vederläggning av farhågorna för hovrättens behöriga besättande. Ty det har ej försports att i de snart etthundra år, under vilka hovrätten verkat i sin nuvarande ort, dess ledamöter med ringare skicklighet än domarena i övriga hovrätter utövat sitt kall.

Enligt vårt förmenande kan således ur de synpunkter, som innefatta underlättande och befrämjande av hovrättens arbetsuppgift ej hämtas stöd för en flyttning.

Men väl kan sägas, att en stor del av den rättssökande allmänheten inom hovrättens domvärjo har bekvämare och billigare förbindelser till Kristianstad än till Malmö och alltså har intresse av hovrättens förblivande å den förra orten.

Men om nu, såsom vi förmena, icke något synnerligt statsnyttans krav kan åberopas för en flyttning, så lär fastmera statsnyttan påkalla hovrättens orubbade förläggning. Ty det kan ej vara förenligt med statens uppgift att utan synnerligt skäl föranleda så betydande kulturellt och ekonomiskt förfång för ett samhälle, som ifrågasvarande åtgärd skulle medföra.

Slutligen lär det väl kunna ifrågasättas, om det må anses tillrådligt, att vidtaga en så beskaffad förändring få år, innan en genomgripande

reform av rättegångsförfarandet och jämväl domstolsorganisationen kan emotes. Visserligen har det uttalande från auktoritativ person gjorts, att hovrättens flyttning till Malmö ej komme att verka hinderlig för den tillämnade domstolsorganisationen. Men Kungl. Maj:t och riksdagen tillkommer det att besluta om denna organisation. Och det lär ej ligga utom riksdagens befogenhet att uttala en mening ej endast om de blivande domstolarnes sammansättning och uppgift, utan jämväl om deras läge. Desto mindre torde det då vara lämpligt, att få år före en dylik prövning en förändring skulle framdrivas.

Med stöd av det anförda få vi vördsamt yrka,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att förändring av kungl. hovrättens över Skåne och Blekinge förläggning ej måtte för närvarande vidtagas.

Stockholm den 21 januari 1915.

Adolf Dahl.

Joh. Nilsson.

N. Åkesson.

J. A. Åkesson.

Gust. Eliasson.